

Week 13: Polynomen II (set II)

Eigenschappen van polynomen P en Q met gehele coëfficiënten:

- als $a \equiv b \pmod{m}$ dan geldt $P(a) \equiv P(b) \pmod{m}$;
- aangezien $a \equiv b \pmod{a-b}$ als $a \neq b$, geldt er $P(a) \equiv P(b) \pmod{a-b}$ oftewel

$$a - b \mid P(a) - P(b);$$

- als Q monisch is en we delen P door Q , dan hebben de rest en het quotient ook gehele coëfficiënten;
- in het bijzonder is $\frac{P(x)-P(a)}{x-a}$ een polynoom in x met gehele coëfficiënten.

Opgaven

Opgave 1. Zij $P \in \mathbb{Z}[X]$ een polynoom dat voldoet aan $P(1) = 4$, $P(5) = 16$ en $P(9) = 60$. Bewijs dat P geen geheel nulpunt heeft.

Opgave 2. Gegeven is een polynoom P met gehele coëfficiënten zo dat $P(1) = 44$, $P(5) = 0$ en $P(9) = -12$. Bewijs dat $P(12)$ deelbaar is door 231.

Opgave 3. Zij P een polynoom met gehele coëfficiënten dat in drie verschillende gehele getallen de waarde 1 aanneemt. bewijs dat P geen geheel nulpunt heeft.

Opgave 4. Zij P een polynoom waarvan alle coëfficiënten in $\mathbb{Z}$ liggen. Gegeven zijn twee verschillende gehele getallen c en d zo dat $P(c) = d$ en $P(d) = c$. Bewijs dat de vergelijking $P(x) = x$ hoogstens een gehele oplossing heeft.

Opgave 5. Bestaat er een polynoom P met gehele coëfficiënten dat voldoet aan

$$P(0)P(2) = -2?$$

Opgave 6. Zij $P(x)$ een polynoom met gehele coëfficiënten. Stel dat er vier verschillende gehele getallen a , b , c en d zijn zodat $P(a) = P(b) = P(c) = P(d) = 5$. Laat zien dat er dan geen geheel getal k bestaat zodat $P(k) = 8$.

Opgave 7. Bestaat er een polynoom $P \in \mathbb{Z}[X]$ dat voldoet aan $P(0) = 2$, $P(2) = 4$ en $P(4) = 18$?

Opgave 8. Gegeven zijn drie verschillende gehele getallen a_1 , a_2 en a_3 . Bewijs dat er geen polynoom in $\mathbb{Z}[X]$ bestaat dat voldoet aan $P(a_i) = a_{i+1}$ voor $i \in \{1, 2, 3\}$, waar we definiëren $a_4 = a_1$.

Opgave 9. Vind alle natuurlijke getallen n waarvoor een polynoom $P \in \mathbb{Z}[X]$ bestaat zo dat voor alle positieve delers $d \mid n$ geldt dat

$$p(d) = \left(\frac{n}{d}\right)^2.$$

Opgave 10. Zij $P(x)$ een polynoom met gehele coëfficiënten en zij m een geheel getal ongelijk aan 0. We definiëren de rij $a_1, a_2, \dots$ door te nemen $a_1 = m$ en $a_{i+1} = P(a_i)$. Gegeven is dat alle a_i ongelijk zijn aan 0 en dat $a_i \mid a_{i+1}$ voor alle i .

a) Stel dat alle a_i verschillend zijn. Bewijs dat $P(0) = 0$.

b) Stel nu dat $P(0) \neq 0$. Laat zien dat de rij $a_1, a_2, \dots$ na verloop van tijd periodiek wordt met periode 1 of 2.

Opgave 11. Laat P een polynoom zijn met gehele coëfficiënten zodat voor alle positieve gehele n geldt dat $P(n) > n$. Definieer de rij $a_0, a_1, a_2, \dots$ van positieve gehele getallen recursief door $a_0 = 1$ en $a_{i+1} = P(a_i)$. Gegeven is dat voor elk natuurlijk getal N geldt dat een veelvoud van N in deze rij voorkomt. Bewijs dat $P(x) = x + 1$.

Opgave 12. Zij $P(x)$ een polynoom van graad $n > 1$ met gehele coëfficiënten en zij k een geheel getal ($k > 0$). Beschouw het polynoom

$$Q(x) = P(P(\dots P(P(x)) \dots)),$$

waarin P precies k keer voorkomt. Bewijs dat er ten hoogste n gehele getallen t zijn zodanig dat $Q(t) = t$.